

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3599/2021
17.11.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић, Драгане Миросављевић, Гордане Комненић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., општина Сурдулица, кога заступа Игор Соколовић, адвокат из ..., против туженог ОДС „ЕПС Дистрибуција“ доо Београд, Огранак „Електродистрибуција Лесковац“, кога заступа Миљана Станојевић, адвокат из ..., ради чинидбе, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Врању Гж 92/21 од 08.02.2021. године, у седници већа одржаној 17.11.2022. године, донео је:

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Врању Гж 92/21 од 08.02.2021. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Врању Гж 92/21 од 08.02.2021. године и пресуда Основног суда у Сурдулици П 703/2018 од 19.09.2019. године у ставу првом изреке и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурдулици П 703/2018 од 19.09.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се наложи туженом да прикључи тужиоца на електромрежу у селу ..., општина Сурдулица, на бројило бр. .. и да тужиоцу омогући несметано коришћење електричне енергије. Другим ставом изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности, а трећим ставом изреке одлучено је о трошковима парничног поступка.

Пресудом Вишег суда у Врању Гж 92/21 од 08.02.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем изреке, тако што је тужилац обавезан да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 36.000,00 динара у року од 8 дана од дана пријема пресуде, док је трећим ставом изреке одбијен као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и

погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. Закона парничном поступку, ради уједначавања судске праксе и разматрања правних питања од општег интереса и питања која су у интересу равноправности грађана.

Према одредби члана 404. став 1. Закона парничном поступку – ЗПП, ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Врховни касациони суд налази да су испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП за одлучивање о ревизији тужиоца, јер постоји потреба да се размотри правно питање од општег интереса, односно да се уједначи судска пракса.

Испитујући правилност побијане одлуке применом члана 408. Закона парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је 03.09.2008. године искључио породичну кућу тужиоца са главне електроенергетске мреже. Тужени је надлежном суду поднео предлог за извршење на основу веродостојне исправе против тужиоца, ради дуга, које извршење је одобрено решењем од 23.04.2010. године, да би по приговору овде тужиоца поступак био настављен у парници у предмету П 3536/2011, која парница је окончана повлачењем тужбе дана 16.05.2013. године. Радило се о дугу од 75.114,88 динара, а због чијег неплаћања је тужиоцу 03.09.2008. године престала испорука електричне енергије. Након правноснажног окончања наведеног парничног поступка, тужилац се обратио туженом ради прикључења објекта на електричну мрежу, што тужени до данас није учинио. На основу налаза и мишљења судског вештака утврђено је да је у моменту обуставе електричне енергије тужилац имао дуг за утрошену електричну енергију у износу од 57.238,91 динар.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев са образложењем да је тужени правилно обуставио испоруку електричне енергије тужиоцу, имајући у виду да је на дан обуставе испоруке тужилац дуговао туженом износ од 57.238,91 динар. Другостепени суд се при томе позвао на одредбу члана 122. Закона о облигационим односима, којом је прописано да у двостраним уговорима ниједна страна није дужна да испуни своју обавезу ако друга страна не испуни или није спремна да истовремено испуни своју обавезу, изузев ако је што друго уговорено или законом одређено или ако то проистиче из природе посла.

Врховни касациони суд налази да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено. Предмет тужбеног захтева није питање законитости искључења домаћинства тужиоца са електричне мреже, већ се постављеним тужбеним захтевом тражи поновно прикључење на електричну мрежу, па је правилна примена материјалног права налагала да се у поступку утврди да ли су у моменту подношења тужбе постојали услови за поновно прикључење на електричну мрежу. Тужилац је током поступка указивао да је до обуставе електричне енергије

дошло због дуга који је био предмет наведеног парничног поступка који је окончан повлачењем тужбе, због чега је тужилац оправдано веровао да је тужилац одустао од даље наплате дуга, како због повлачења тужбе тако и због чињенице да тужени није иницирао поновно покретање неког судског поступка против тужиоца за наплату евентуалног дуга. Нижестепене пресуде не садрже било какве разлоге о тврдњи тужиоца да се ради о потраживању које је престало услед застарелости, те да је застарелост потраживања управо била и разлог зашто је тужени повукао тужбу у наведеној парници П 3536/2011. Стога су судови пропустили да као претходно питање за оцену основаности постављеног кондемпнаторног тужбеног захтева оцене да ли дуг који је био разлог за обуставу испоруке електричне енергије и даље постоји, да ли је евентуално плаћен и да ли је евентуално услед застарелости престало право туженог да захтева испуњење обавезе исплате дугованог износа.

Како је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено због чега нема услова за преиначење, те како нису цењени ни наводи тужиоца да Закон о заштити потрошача садржи у члану 86. тачка 8. управо изузетак од правила садржаног у члану 122. Закона о облигационим односима на који се позвао другостепени суд, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у изреци.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду примедбе изнете у овом решењу, употпунити у наведеном смислу утврђено чињенично стање и потом донети правилну и закониту одлуку.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**